

Discussietafel Schoolkinderen (4-12 jaar)

WENSBEELDEN

Een veilige school- en woonomgeving waarin kinderen - met hun nog beperkte capaciteiten – veilig kunnen oefenen. Hiervoor is een verandering van de fysieke omgeving nodig én een gedragsverandering; weggebruikers moeten zich realiseren dat zij de weg delen met zeer kwetsbare verkeersdeelnemers.

De school- en leefomgeving moeten zó zijn is ontworpen dat er in deze omgeving in principe geen verkeersdoden meer kunnen vallen onder kinderen.

Binnensteden worden autoluw of zelfs autovrij. Alleen auto's die zijn voorzien van bepaalde veiligheidsvoorzieningen hebben toegang. Vergelijkbaar met de milieuzones.

Zelfrijdende auto's zullen de veiligheid moeten vergroten. Hiervoor liggen er nog tal van uitdagingen. Een wens hierbij kan zijn om dit type auto's doelgroep- of conditie-afhankelijk te maken (voor een spelend kind altijd stoppen, maar niet voor...).

Realiseren van de wensbeelden
Regels en verboden zijn normstellend in plaats van gedrag afkeurend. Het is voor weggebruikers aantrekkelijk om zich aan de regels te houden.

Bij nieuwe ontwikkelingen zoals van slimme of zelfrijdende auto's en smartphones is er sturing op de toekomstige ontwikkelrichtingen en de gevolgen voor de verkeersveiligheid. De sturing ligt niet alleen bij de overheid; ook

maatschappelijke partijen spelen hierbij een rol.

Publieke en private organisaties werken samen in een goed functionerend netwerk. Verkeersveiligheid en ketenmobiliteit spelen een volwaardige rol binnen de vele andere maatschappelijke thema's, zoals bereikbaarheid, ruimtelijk ontwerp en gebiedsontwikkeling.

Achtergrond

Schoolkinderen zijn nog volop in ontwikkeling. Zij zijn goed in staat om nieuwe dingen te leren, maar zij kunnen verkeersrisico's nog niet goed inschatten. Zij gaan van 'intensief begeleid' naar 'steeds meer zelfstandig', van een kleine, eenvoudige omgeving naar een steeds groter en complexer gebied en dat met nieuwe voertuigen.

Het merendeel van de schoolkinderen gaat nog steeds met de fiets naar school. Belangrijke vraag hierbij wat de verhouding is, of zou moeten zijn, tussen de positieve baat (gezondheid) versus negatieve baat (ongevallen). Naarmate deze kinderen opgroeien, kunnen er veranderingen in hun vervoerswijze optreden, zoals overkapte fietsen (al dan niet eigenlijk voor gehandicapten bedoeld), elektrische fietsen, hoverboards (voor kortere afstanden) en brommobielen (middelbare scholieren). Daarnaast is er een groep schoolkinderen die (soms zelfs tot en met de middelbare school) met de auto naar school wordt gebracht. Ook is er een groep – bijvoorbeeld onder de nieuwe Nederlanders – die nauwelijks fietst.

Schoolomgevingen zijn vaak niet goed ingericht, terwijl dit voor kinderen belangrijk is om op een veilige manier te kunnen oefenen in het deelnemen aan het

verkeer. Bij het beantwoorden van de vraag waaraan een verkeersveilige omgeving moet voldoen, blijken veel mensen (burgers) zich te laten leiden door het gevoel, of wel de subjectieve onveiligheid. Het is niet uitgesloten dat met het weghalen van mogelijke risicofactoren (volgens de SPI-zienswijze), de subjectieve onveiligheid overgaat in subjectieve veiligheid.

Voor de sociale (verkeers)omgeving van kinderen is normgedrag belangrijk. Dit kan beïnvloed worden door ouders, vriendjes, school, maar ook door andere rolmodellen. Zo hebben ouders een belangrijke rol als het gaat om het met de kinderen (veelvuldig) oefenen in het verkeer (verkeersgedrag) en het geven van het juiste voorbeeld (ook v.w.b. vervoerskeuzen). M.n. moeders zouden wat betreft hun mobiliteitspatroon een rolmodel zijn. Maar ook de school, gemeente, buurt, politie en verkeersveiligheidsorganisaties kunnen of moeten hierbij een belangrijke rol vervullen, bij voorkeur in sterke en duurzame onderlinge samenwerking.

Ketenverplaatsing is steeds belangrijker geworden: kinderen naar school brengen, vervolgens door naar het werk, terug om de boodschappen doen etc.). Dit maakt dat de rol van samenwerking steeds belangrijker is geworden als het gaat om het realiseren van verkeersveiligheidsoplossingen.